

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 5/2024**

Het Hof schorst een Waalse bepaling die, in het kader van het afvalstoffenbeleid, het begrip van producent onderworpen aan de regeling van uitgebreide verantwoordelijkheid voor het beheer van de afvalfase van zijn producten definieert

Bij het decreet van het Waalse Gewest van 9 maart 2023 wordt het systeem van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid hervormd (dit is het systeem in het kader waarvan de producenten verantwoordelijkheid nemen voor het beheer van de afvalfase van de levenscyclus van een product). Recupel, Bebat, Recytyre, een vennootschap die een fabriek exploiteert waar bepaalde afvalstoffen worden gesorteerd en verschillende verenigingen van producenten vorderen de vernietiging en de schorsing van meerdere bepalingen van dat decreet. De vordering tot schorsing is gericht tegen de bepaling die de definitie bepaalt van het begrip van producent onderworpen aan de regeling van uitgebreide verantwoordelijkheid. Het Hof oordeelt dat de bestreden bepaling gelijkaardig is aan de Waalse wetsbepalingen die werden vernietigd bij de arresten nrs. 37/2018 en 163/2020. Zij heeft immers hetzelfde onderwerp, namelijk het definiëren van het begrip producent. Bovendien is zij aangetast door hetzelfde grondwettigheidsgebrek : zij werd aangenomen zonder voorafgaand overleg met de andere gewesten. Bijgevolg schorst het Hof de bestreden bepaling. Het Hof moet zich binnen de drie maanden uitspreken over het beroep tot vernietiging.

1. Context van de zaak

Het decreet van het Waalse Gewest van 9 maart 2023 « betreffende de afvalstoffen, het circulair gebruik van de materialen en de openbare netheid » beoogt de Waalse afvalstoffenwetgeving te moderniseren. Dat decreet hervormt onder meer het systeem van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Dat systeem betreft alle maatregelen die beogen dat de producenten verantwoordelijkheid nemen voor het beheer van de afvalfase van de levenscyclus van een product. Die regeling is met name van toepassing op afval van elektrische en elektronische apparatuur (EEA), op afval van batterijen en accu's, en op afgedankte voertuigen. De producent kan ofwel zelf voldoen aan de verplichtingen die hem worden opgelegd, ofwel ze laten uitvoeren door een erkende instelling.

Drie vzw's die instaan voor de uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (Recupel, Bebat en Recytyre), een vennootschap die een fabriek exploiteert waar bepaalde afvalstoffen worden gesorteerd en verschillende verenigingen van producenten vorderen de vernietiging en de schorsing van meerdere bepalingen van het decreet van 9 maart 2023. De vordering tot schorsing is gericht tegen de bepaling die de definities van de begrippen « producent van producten », « EEA-producent », « producent van batterijen of accu's », « voertuigproducent » en « producent van andere producten » vermeldt (artikel 123, § 1, 24° tot

28°, van het decreet van 9 maart 2023). Volgens de verzoekende partijen zou de schorsing van die bepaling alle regels over de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid die zijn vervat in titel 2 van het decreet, niet-toepasselijk maken. Verscheidene EEA-producenten en een dochteronderneming van Bebat komen tussen in de procedure om de vordering tot schorsing te steunen.

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof kan een wetskrachtige norm schorsen wanneer die norm identiek is met of gelijkaardig is aan een norm van dezelfde wetgever die eerder door het Hof is vernietigd. De verzoekende partijen voeren aan dat de voorwaarden van een dergelijke schorsing worden vervuld. Het Hof moet dus onderzoeken of de bestreden bepaling identiek is met of soortgelijk is aan een Waalse wetsbepaling die reeds door het Hof is vernietigd.

Het Hof merkt op dat het, bij zijn arresten nrs. [37/2018](#) en [163/2020](#), Waalse wetsbepalingen over de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid heeft vernietigd omdat vooraf geen overleg met de andere gewesten had plaatsgevonden over die bepalingen. Het Hof heeft toen geoordeeld dat de federale loyauteit (artikel 143, § 1, van de Grondwet) vereist dat de definities van het begrip « producent » in onderling overleg worden aangenomen door de gewesten, opdat elke situatie door één enkele gewestwetgever wordt geregeld en opdat alle (inzonderheid financiële) verplichtingen met betrekking tot elke afvalstof die aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid is onderworpen, ten laste worden genomen door één enkele verantwoordelijke producent.

Het Hof stelt vast dat de bestreden bepaling tot doel heeft het begrip van producent onderworpen aan de regeling van uitgebreide verantwoordelijkheid te definiëren. Het Hof merkt op dat vooraf geen overleg met de andere gewesten heeft plaatsgevonden over die bepaling. Hoewel op het ogenblik van de totstandkoming van het decreet van 9 maart 2023 onderhandelingen met de andere gewesten aan de gang waren om een samenwerkingsakkoord te sluiten, was dat samenwerkingsakkoord nog niet ondertekend en had het, *a fortiori*, nog niet de parlementaire instemming verkregen. Het Hof besluit daaruit dat de bestreden bepaling gelijkaardig is aan de bij de arresten nrs. [37/2018](#) en [163/2020](#) vernietigde bepalingen, aangezien zij hetzelfde onderwerp heeft en zij door hetzelfde grondwettigheidsgebrek is aangetast. De vordering tot schorsing is dus gegrond.

3. Besluit

Het Hof schorst artikel 123, § 1, 24° tot 28°, van het decreet van het Waalse Gewest van 9 maart 2023 « betreffende de afvalstoffen, het circulair gebruik van de materialen en de openbare netheid ». Het Hof moet zich binnen de drie maanden uitspreken over het beroep tot vernietiging.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)